

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Н. М. Вдовенко, М. М. Павленко

ЕКОНОМІКА У ТВАРИННИЦТВІ:

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ІЗ ВИКОРИСТАННЯ МОДЕЛІ ЧАСТКОВОЇ РІВНОВАГИ «AGMEMOD»

при підготовці фахівців за спеціальністю «Технологія
виробництва і переробки продукції тваринництва»

УДК 338.432:636(072)

ББК 65.32

В 25

*Рекомендовано до видання рішенням вченої ради
факультету тваринництва та водних біоресурсів
Національного університету біоресурсів і природокористування України
(протокол № 8 від 23 квітня 2020 р.)*

*Рекомендовано до друку науковою радою
Науково-дослідного інституту економіки і менеджменту
Національного університету біоресурсів і природокористування України
(протокол № 2 від 20 травня 2020 р.)*

Рецензенти: **Галицький О. М.**, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічної теорії і економіки підприємства Одеського державного аграрного університету

Шапошников К. С., доктор економічних наук, професор, директор Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій

Економіка у тваринництві: методичні вказівки із використання моделі часткової рівноваги «AGMEMOD» при підготовці фахівців за спеціальністю «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». К.: НУБіП, 2020. 35 с.

У методичних вказівках розкрито базові економічні підходи до моделювання та прогнозування майбутнього розвитку галузей аграрного сектору економіки в умовах обмеженості державної підтримки на основі моделі часткової рівноваги при проведенні практичних занять в навчально-науковій лабораторії «AGMEMOD».

Вказівки розроблені для практичного застосування моделі, щоб здійснити детальний аналіз функціонування агропродовольчого ринку та галузей тваринництва, формування пропозиції різних видів продукції з можливістю зміни і моделювання витрат на виробництві, налагодження взаємодії між виробниками, споживачами, фінансово-кредитною, податковою системою, органами державної влади для прийняття рішень, які максимально задовольняють економічні інтереси усіх суб'єктів у відносинах, пов'язаних із сферою тваринництва.

Видання призначено для науково-педагогічних працівників, студентів ОС «Бакалавр» для використання в навчально-науковій лабораторії «AGMEMOD» на кафедрі глобальної економіки економічного факультету.

Укладачі: ВДОВЕНКО Наталія Михайлівна
ПАВЛЕНКО Марина Миколаївна

УДК 338.432:636(072)

Передрукування заборонено
© НУБіП України, 2020
© Вдовенко Н. М., 2020
© Павленко М. М., 2020

ПЕРЕДМОВА

Використання на практичних заняттях студентами моделі часткової рівноваги «AGMEMOD» в галузях тваринництва дасть змогу: засвоїти економічні закономірності економічних процесів у галузі тваринництва; сформувати економічне мислення; концептуально і організаційно охоплювати базові аспекти галузевої економіки, визначати й оцінювати ринкову позицію суб'єктів господарювання, які безпосередньо задіяні в галузях тваринництва з урахуванням попиту та пропозиції на продукцію тваринництва.

Студенти факультету тваринництва та водних біоресурсів протягом практичних занять знайомляться з програмним забезпеченням для роботи з «AGMEMOD», структурою моделі, інтерфейсом програми, файлами та папками.

Практичні заняття побудовані таким чином, щоб студенти могли зробити досить точний прогноз на основі економіко-математичного аналізу з використанням моделі часткової рівноваги «AGMEMOD», яка включає в себе три основні блоки моделювання:

- базу даних;
- специфікацію моделі;
- припущення моделювання.

База даних включає дані про ціни, виробництво, використання, імпорт та експорт продукції, яка включена в модель. Період прогнозних оцінок поточної версії моделі «AGMEMOD» – це 2030 р., а, прогнозні оцінки генеруються для кожного року протягом періоду з 2017 р. до 2030 р.

Наприкінці кожного практичного заняття студентами буде запущено базовий сценарій та сценарій з умовою: податки, квота, зміна політики в обраних галузях аграрного сектору економіки.

ЗМІСТ

1. Лекційне заняття «Застосування моделі часткової рівноваги «AGMEMOD» в галузях аграрного сектору економіки».....	5
2. Лекційне заняття «Економічна складова функціонування та моделювання агропродовольчих ринків».....	11
3. Побудова сценаріїв підтримки виробників.....	18
4. Практичне заняття «Економіка скотарства».....	25
5. Практичне заняття «Економіка свинарства».....	28
6. Практичне заняття «Економіка птахівництва».....	30
7. Індивідуальні завдання.....	32
Список рекомендованої літератури.....	33

7. Індивідуальні завдання

1. Складові виробництва м'яса, зокрема свинини в Україні на досліджуваний період та прогноз на 2030 р.
2. Частки видів м'яса у виробництві м'яса в досліджуваний період, середній %
3. Результати прогнозування частки видів м'яса у виробництві м'яса до 2030 р., %
4. Прогнозування за допомогою моделі часткової рівноваги «AGMEMOD» виробництва, використання, експорту та імпорту м'яса в Україні в 2008–2030 рр.
5. Прогнозування на базі моделі «AGMEMOD» обсягів виробництва, використання, імпорту та експорту яловичини, тис тонн.
6. Прогнозування на базі моделі часткової рівноваги «AGMEMOD» обсягів виробництва, використання, імпорту та експорту м'яса птиці, тис тонн.
7. Прогнозування за допомогою моделі «AGMEMOD» обсягів виробництва та споживання питного молока в Україні в 2008–2030, тис тонн.
8. Прогнозування за допомогою моделі «AGMEMOD» обсягів виробництва, споживання, імпорту та експорту молочної продукції в Україні в 2008–2030 рр.
9. Прогнозування на базі моделі часткової рівноваги «AGMEMOD» обсягів виробництва та споживання молочної продукції, тис тонн.
10. Прогнозування на базі моделі часткової рівноваги «AGMEMOD» експорту та імпорту молочної продукції, тис тонн.
11. Прогнозування на базі моделі часткової рівноваги «AGMEMOD» обсягів виробництва, використання, імпорту та експорту свинини, тис тонн.

Список рекомендованої літератури

1. Аграрні перспективи України 2017–2030. Базовий сценарій: прогностні оцінки розвитку аграрного сектору. Німецько-український агрополітичний діалог: [електронний ресурс]. Режим доступу: <https://apd-ukraine.de/ua/publikatsiji>
2. Аграрні перспективи України 2017–2030. Програма державної підтримки 2017: Звіт. 01.01.2018. Німецько-український агрополітичний діалог: [електронний ресурс]. Режим доступу: <https://apd-ukraine.de/ua/publikatsiji>
3. Ангел. Є. Дизайн європейської держпідтримки: чи пасує він Україні. Економічна правда. 2019: [electronic resource]: <https://www.epravda.com.ua/columns/2019/06/10/648527/>
4. Про державну підтримку сільського господарства України: Закон України від 24.06.2004 № 1877-IV. Офіційний вісник України. 2004. № 30. Т. 1. С. 98.
5. Проект Foresight: [електронний ресурс]. Режим доступу: <http://latifundist.com/blog/read/1681-forsait-2016-retsept-spaseniya-ukrainy>
6. Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Європейським Союзом про участь України в програмі ЄС «Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014–2020): Закон України від 22.02.2017 № 1904–VIII. Відомості Верховної Ради України, 2017. № 13. С. 14.
7. Про схвалення Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року від 17.10.2013 № 806-р. Офіційний вісник України 2013. № 83. С. 23.
8. Angulo L., Salamon P., Banse M., Döring R., Keller M., Leeuwen M. van (2017) Future developments in German fish market – integration of market expert knowledge into a modelling system. In: Proceedings in System Dynamics and Innovation in Food Networks 2017. P. 94–100, DOI:10.18461/pfsd.2017.1710
9. AGMEMOD Project (Project No. QLRT-2001-02853): [електронний ресурс]. Режим доступу: <https://agmemod.eu/>
10. Donnellan T., Hanrahan KF., Banse M. (2017). The EU-United Kingdom agri-food trade relationship. In: Salputra G, Salamon P, Jongeneel R, Leeuwen M. van, Banse M (eds) Unveiling diversity in agricultural markets projections: from EU to member states: a medium-term outlook with the AGMEMOD model. Luxembourg: Commission of the European Communities. P. 44–55.

11. Erjavec E., Molnar A., Rac I., Salamon P., Chaloupka O., Pechrová M. (2017) Growth patterns and production structure changes in agriculture in the EU-N13. In: Salputra G, Salamon P, Jongeneel R, Leeuwen M van, Banse M (eds) Unveiling diversity in agricultural markets projections: from EU to member states: a medium-term outlook with the AGMEMOD model. Luxembourg: Commission of the European Communities. P. 55–64.

12. Fuzzy Logic Toolbox. User's Guide, Version 2. The MathWorks, Inc., 1999.

13. Jongeneel R., Leeuwen M van, Baltussen W., Banse M., Salamon P., Donnellan T., Hanrahan K. (2016) Dairy Markets: Development at MS-level; Application of AGMEMOD. In: Chatzopoulos T., Fellmann T., Jensen H. (eds) EU commodity market development: medium-term agricultural outlook: proceedings of the October 2016 workshop. Luxembourg: Publications Office of the European Union, P. 96–97.

14. Salamon P., Banse M., Donnellan T., Haß M., Jongeneel R., Laquai V., Leeuwen M. van, Reziti I., Salputra G., Zirngibl M-E. (2018) AGMEMOD Outlook for Agricultural and Food Markets in EU Member States 2018–2030. Braunschweig: Johann Heinrich von Thünen-Institut, Thünen Working Paper 114. 108 p. DOI:10.3220/WP1544622148000

15. Salamon P., Banse M., Efken J., Leeuwen M. van, Jongeneel R., Baltussen W., Hanrahan K.F. (2017) Livestock and meat markets. In: Salputra G, Salamon P., Jongeneel R., Leeuwen M. van, Banse M. (eds) Unveiling diversity in agricultural markets projections: from EU to member states: a medium-term outlook with the AGMEMOD model. Luxembourg: Commission of the European Communities. P. 34–43.

16. Salamon P., Banse M., Efken J., Jongeneel R., Leeuwen M. van, Verhoog D., Hanrahan K.F. (2017) Beef markets development at MS-level: application of AGMEMOD. In: EU commodity market development: medium-term agricultural outlook: proceedings of the October 2017 workshop. Luxembourg: Publications Office of the European Union, P. 107–109.

17. Wolf V., Deppermann A., Tabeau A., Banse M., Berkum S. van, Haß M., Havlik P., Philippides G., Salamon P., Verma M. (2016) Linking three market models to project Russian and Ukrainian wheat markets till 2030: Paper prepared for presentation at the 155th EAAE Seminar 'European Agriculture towards 2030. Perspectives for further East West Integration, Kiev, Ukraine, September 19–21, 2016. EAAP. 24 p.

Навчальне видання

Наталія Михайлівна Вдовенко

Марина Миколаївна Павленко

ЕКОНОМІКА У ТВАРИННИЦТВІ:

методичні вказівки
із використання моделі часткової рівноваги «AGMEMOD»

при підготовці фахівців за спеціальністю «Технологія
виробництва і переробки продукції тваринництва»

За авторською редакцією
Комп'ютерна верстка – Яцун А. Г.

Підписано до друку 05.08.20
Ум. друк. арк. 2,1.
Наклад 100 прим.

Зам. № 200292
Формат 60x84/8

Віддруковано у редакційно-видавничому центрі НУБіП України
вул. Героїв Оборони, 15, Київ, 03041, тел.: 527-81-55